

Udsigt til stabil prisudvikling på flismarkedet

Mens prisen på træpiller er steget voldsomt, er der ikke udsigt til samme prishop på flis - der er nemlig nok af den. Det vurderer produktchef hos HedeDanmark, Ebbe Leer.

TRÆFLIS

Af journalist Flemming Rasmussen,
Dansk Fjernvarme

- Prisen på træflis vil stige, det er simpelt hen nødvendigt for at bevare et velfungerende marked. Men der vil blive tale om en rolig prisudvikling og ikke et dramatisk prishop. Det vil ikke minde om udviklingen på træpillemarkedet eller markederne for olie og gas, for den sags skyld.

Sådan lyder konklusionen fra Ebbe Leer, der som produktchef i HedeDanmark, tidligere Hedeselskabet Skov & Landskab A/S, gennem mange år har opbygget et indgående kendskab til flismarkedet. Årsagen er klar:

- Der er helt grundlæggende meget stor forskel på træpiller og træflis, og det er meget væsentligt. Begge dele er træ, men bortset fra det, er der ikke mange ligheder, fastslår Ebbe Leer.

Helt basalt er forskellen, at træpiller laves af restprodukter fra industrien, eksempelvis møbelindustrien. Det savsmuld og de trærester, man laver træpiller af, er i virkeligheden et affaldsprodukt, der i første omgang udgør et problem og en bortskaffelsesudgift for industrien.

Så har man ganske praktisk fundet ud af, at man kan udnytte dette restprodukt ved at lave spånplader og træpiller og dermed gøre et problem til en forretning. Men det er stadig et sekundært produkt som er en udløber af den primære produktion, og det betyder, at produktionen af træpiller ikke øges, fordi der opstår en stigende efterspørgsel på dem. Det vil i virkeligheden kræve en stigende

Der er fortsat et stort uudnyttet potentiale for at hente flis til varmeproduktion i skovene, både herhjemme og i udlandet. Det betyder ifølge produktchef Ebbe Leer fra HedeDanmark, at flis vil undgå et prishop som det, der har været på træpiller. Foto: Flemming Rasmussen.

efterspørgsel på eksempelvis møbler.

- Det er helt anderledes med flis, fordi den hentes direkte i bevoksningerne. Det er et produkt i sig selv. Stigende efterspørgsel vil skabe stigende produktion og kan endda føre til, at der plantes mere ny skov. Men mest afgørende er det dog, at man både i Danmark, i Europa og på globalt plan overhovedet ikke er i nærheden af, at udnytte det potentiale, der er, mener Ebbe Leer.

Spøgelser ved højlys dag

Ifølge Ebbe Leer er den faktor, der betyder mest for priseniveauet på træflis det internationale marked for træ til træ- og papirindustrien.

- Der, der sker i øjeblikket, er, at vi

har international højkonjunktur. Det medfører en stigende efterspørgsel på træ til industri, byggeri og papir. Det er for eksempel ikke bare i Danmark, vi har byggeboom og ser nye gratisaviser dukke op. Det går meget stærkt i øjeblikket, fortæller han.

Den situation medfører, lidt forenklet, at der opstår en konkurrence om træet, der handler om, hvorvidt det skal bruges til flis eller papir. Efterspørgslen på træ til cellulose, altså især papir, rykker konkurrencen om træet til fordel for papir, og mindre dimensioner end normalt bruges til papir, fordi det prismæssigt er mere attraktivt end flis.

Til gengæld er der ifølge Ebbe Leer

en automatisk, indbygget mekanisme i markedet, der vil sørge for, at prisen på træflis ikke vil tage noget dramatisk hop. Udgangspunktet er, som nævnt, at der er store mængder uudnyttet træ i skovene, som kan anvendes til disse formål. At det er et uudnyttet potentiale betyder imidlertid ikke, at det er nemt tilgængeligt. Men hvis priserne på flis stiger, bliver det mere interessant at finde nye ressourcer frem i skovene.

- Selv en mindre prisstigning vil betyde, at der kommer nye ressourcer til produktion af flis frem i lyset. Og det vil betyde, at der igen opstår en fornuftig balance mellem udbud og efterspørgsel. Så konklusionen er, at prisen vil stige, og at prisen skal stige, for at vi får et velfungerende marked. Men at gå og frygte prisstigninger på et niveau, der vil slå benene væk under flisværkernes økonomi, er efter min vurdering at se spøgelse ved højlys dag, siger Ebbe Leer.

Stormfald har præget prisen

Ebbe Leer vurderer således, at det ikke er nødvendigt med en voldsom prisstigning, før nye ressourcer kommer frem i lyset. Han tilføjer, at de seneste års regelmæssige efterårs- og vinterstorme ikke har været gunstige for den udvikling.

- Vi har faktisk kun haft ét nor-

malt år siden årtusindskiftet og det var 2004. Priserne har været præget af stormfald, der betyder, at store mængder træ pludselig er til rådighed. Især stormfaldet i 2005 kom ubelejligt fordi det medvirkede til at holde prisen kunstigt nede. Samtidig virker stormfald lidt som en sovepude for leverandørerne, som ikke behøver at arbejde med at skaffe nye ressourcer i skovene. Stormfald er ikke gunstige for en stabil prisudvikling, som ellers er i alles interesse, mener Ebbe Leer.

Ebbe Leer pointerer desuden, at priserne på træflis i Danmark faktisk er lavere end for både 10 og 20 år siden i reelle kroner. Selv efter stormen i 1999, hvor prisen kom ned på sit laveste niveau i mange år, er prisen steget mindre end inflationen.

Hvor meget, det så kan forventes, at prisen vil stige, er Ebbe Leer egentlig ikke meget for at gætte på. Men et forsigtigt og absolut uforpligtende bud kan han dog lokkes til at give.

- Jeg kunne forestille mig noget i retning af 4-5 kroner per gigajoule over et par år. Midt i 90'erne så vi noget i den stil, da forholdene var omtrent de samme - altså et lavt prisniveau og en kraftig stigning i prisen på det internationale træmarked.

Stabilt marked ønskes

Hos Dansk Fjernvarme beskæftiger ingeniør Åge Kobberø sig med biomasseområdet, blandt andet som sekretær for erfa-grupperne for halm, flis og træpiller. Han deler Ebbe Leers vurdering af udsigterne på markedet og målet om stabilitet.

- Jeg mener ikke, at der umiddelbart er grund til at frygte for, at brændselspriserne ødelægger det økonomiske grundlag for hverken eksisterende eller planlagte flisprojekter. Og jeg er helt enig med Ebbe Leer i, at en stabil prisudvikling er at foretrække frem for kunstigt lave priser og et efterfølgende prishop, siger Åge Kobberø.

Heller ikke Viktor Jensen, direktør for Dansk Fjernvarmes Projektselskab, frygter for et ødelæggende prishop på flis.

- Hos DFP møder vi faktisk af og til folk i branchen, der er bange for at involvere sig i nye flisprojekter fordi de frygter, at økonomien vil blive ødelagt af et prishop som det, der er set på på træpiller. Men jeg mener, ligesom Ebbe Leer, at der ikke er grundlag for sådan en frygt. Der er mange ressourcer til rådighed, når det gælder flis og det vil holde prisen nede, siger Viktor Jensen.

fr@danskfjernvarme.dk